

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. IV. Quàm grande sit libidinis malum, castissimi Josephi docet
exemplum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Invidit Cain Abeli fratri, hæc certe invidia fuit causa patrati homicidii; homicidii autem prioris poena, & desperationis causa. Petrus Apostolus olivetum cum Domino aditurus, primo nimium sibi præfidens, & arrogans fuit; deinde, cum precandum, dormit; eum quiescendum, pugnavit; cum standum, fugit; cum liberè confitendum, negavit: juravit, anathematizavit. Catenam fabricavit, sed non virtutum. Iudas Iscariotes non statim sceleratissimus, sed primo tenax æris cupidus, dein avarus, & custos stipsis infidus, hæc poena prioris, causa sequentis. Deinde murmurator, fur obtinatus, Christi inimicus è discipulo, dominicæ cenæ impius conviva, Christi proditor & venditor, Dux & antesignanus sicariorum. En firmâ scelerum catenam. Hoc autem omne malum inde suam trahit originem, cum Deus gratiam subducit, homo velut ebrius huc illuc lapsando corruit, vacillat, repit, coeno se volutat, dum in profundum abeat. Ita profusus, h vir religiosus vel unicam lealem noxam patrare audeat, brevi audacior seipso alteram patrat, paullatim illam frequentat. Iam actum est, brevi transfugam, desertorem, apostatam videbitis. Ita miser homo sibi met relictus, in omne vitiorum genus provolvitur. Vara Vibiam sequitur. Vno lupo ululante ululant omnes; vitia sunt catenata. Quâ in re homini fit, quod ædificiis. Si subtrahatur domui columna, cui nititur, cadit fornix, fornix enim superius conclave sequitur, ruente conclave ruit tectum; unum trahit alterum: subductâ homini divinâ gratiâ, remanet voluntas ad vitium pronissima; voluntate jam depravatâ quid nisi lapsus & præcipitium?

Quocirca manibus, pedibusque resistendum, ne lupus acheronticus ostiolum vel minimum, ne vel unam solùm rimulam reperiat sibi patentem; principis obsta, aut victus es. Caveamus ne ulli peccato consentiamus, quod filium Tobias fidelissimè monens: Cave, inquit, ne aliquando peccato consentias. Possumus labi nostris viribus, sed non resurgere. Qui catenâ tenebrarum colligari non vult, caveat, horreatque si vel unicam catenâ videat juncturam aut anulum. Peccatum primum januam referat secundo, secundum tertio, tertium quarto. Sic in longum itur, & peritur. Iosephus nos præter, De virtute ire licet in virtutem. Hæc certa est ad cælum semita.

CAPUT IV.

Quam grande sit libidinis malum, castissimi Iosephi docet exemplum.

Igitur Ioseph ductus est in Ægyptum, emitq; cum Putiphar eunucho Pharaonis Princeps exercitus sui, vir Ægyptius de manu Israelitarum, à quibus perductus erat. Fuitq; Dominus cum eo, & erat vir in cunctis prosperè agens, habitavitq; in domo domini sui. Qui optimè noverat Dominum esse cum eo, & omnia, quæ gereret, ab eo dirigi in manu illius. Invenitq; Ioseph gratiam coram domino suo, & ministrabat ei: à quo prepositus omnibus gubernabat creditam sibi domum & universâ, quæ ei tradita fuerant. Benedixitq; Dominus domui Ægyptij propter Ioseph, & multiplicavit tam in adibus, quam in agris cunctam ejus substantiam. Nec quidquam aliud noverat, nisi panem, quo vesceretur; erat autem Ioseph pulchra facie, & decorus aspectu. Post multos itaque dies iniecit domina sua oculos suos in Ioseph, & ait: Dormi mecum. Qui nequaquam acquiescens operi nefario, dixit ad eam: Ecce Dominus meus omnibus mihi traditis ignorat, quid habeat in domo sua. Nec quidquam est, quod non in meâ sit potestate, vel non tradiderit mihi, præter te, quæ uxor ejus es: quomodo ergo possum hoc malum facere, & peccare in dominum meum? Hujusmodi verbis per singulos dies, & mulier molesta erat

A adolescenti, & ille recusabat suprum. Accidit autem quædam die, ut intraret Ioseph domum, & aperisset quippiam absque arbitrio faceret: Et illa apprehensa à lacrima vestimenti ejus diceret: Dormi mecum. Qui reliquos in manu ejus pallio fugit, & egressus est foras.

Ductus est igitur Ioseph à Madianitis, à quibus emptus, & venditus in Ægypto, Putiphari viro principi militiæ dæci, Pharaone regæ. Nec Deus Iosephum suum peregrè destituit, cui in rebus omnibus successum dedit. Hinc Iosephi herus Putiphar famuli sui indolem & industriam admirari hominem Deo charum credere, miros in eo successus observare, prudentiam & fidem suspicere, sed & ceteras in illo virtutes venerari, ei denique totius domus curam committere, eumque, non ut mancipium, sed ut animam suam amare. Accessit Dei liberalitas, quæ omnes Putipharis complexa facultates, penora, agros, horrea, cellas, prædia, pecus, gazophylacia maximis augmentis locupletavit, propter unicum hunc famulum Ioseph. Ipse Putiphar in suâ domo velut beatus infans, curarum securus fruebatur mensâ, quam illi Ioseph struxerat.

Sed ô nihil tutum in rebus humanis, nil ab omni parte beatum! Erat Iosephus eleganti formâ. Hæc dominam ad amorem non pudicum sine Iosephi culpa impulit. Et quia vigilantiissimus est amor, observavit amans hera tempus, quo Iosephus absque arbitris posset ad flagitium inuitari. At ubi castissimus juvenis hoc agi sensit, animo à verecundiâ obarmatus: En, inquit, dominus meus, domum omnem, præter te, suam conjugem, meâ curæ commisit, quomodo igitur in herum tam benevolam ego tam malevolus sum? Non possum hoc facere. Nec tamen improba mulier, eisdem juvenem blanditiis, identidem oppugnare desit. Ita solum aggressa, victoriam à suis precibus speravit. At ille pallio quod improba prehenderat relicto, profugit foras, celeris purissimè. Ex uberi hac messe manipulos colligamus.

1. Admiranda est forma, ac pudicitia mixtura. Iosephus licet servus, formosus tamen & castus, rarum orbis prodigium, Romanus olim satyricus: Rara est, inquit, mixtura pudicitiae & formæ.

2. Prudentia fortior est fortunâ. Verecunda Iosephi prudentia malebat pati omnia, quàm fortunam recitare per nefas.

3. Non raro servitus libertate nobilior. Serviebat Ioseph, sed hominibus, non vitis, sibi ipse imperabat, Nobilio omni Pharaonis Palatunâ familiâ.

4. Quo afflictior, hoc Deo vicinior. Iosephus peregrè ab omnibus demum desertissimus, faventissimum semper, & sibi Proximum Deum habuit. Fuitque Dominus cum illo.

5. Felicitas heri, fidelitas servi. In Putipharis domum Iosephus omnem secum Felicitatem intulit: Benedixitq; Dominus domui Ægyptij propter Ioseph.

6. Ioseph servorum omnium solarium & exemplum. Per egrinus hic juvenis, totam sibi domum creditam, fidelissimè gubernat, ut rem suam, servis exemplat & dominis.

7. Virtutes non triumphant nisi oppugnare, per tela, per ignes. Illesâ currit virtus ad destinatum sibi bravium; modò id assequatur, quo labore non curat.

8. Præstat mori, quàm libidine inquinari. Iosephus maluit à Dominâ suâ odio haberi, maluit falsò accusari, in carcerem rapi, in vinculis triennio detineri, maluisse & mori, quàm pudicitiae non servatæ reus fieri. Atque hoc uberius explicabimus, ut nemini non liqueat, quàm tetrum & abominabile sit libidinis & lasciviae vitium.

Ioseph de-
nuo ven-
ditur.
Dei erga
Iosephum
cura.

Dei libera-
litas erga
Putipharè
propter
Iosephum.

Iosephi ca-
pitas ab
hera im-
petita.

Octo ma-
nipuli.
Primus.
Rara est ad-
cordia for-
mæ, atque
pudicitiae.
Invenit sat,
19. v. 2. 97.
Secundus.

Tertius.

Quartus.

Quintus.
Gen. c. 39.
v. 5.

Sextus.

Septimus.

Octavus.

§. I.

J. Servile & turpe vitium & libidinis & impudicitia & libido.

Dan. c. 13. vers. 63.

Ephes. c. 5. vers. 3.

Servile maxime & proprio nomine turpe vitium impudicitia & libidinis. Omnia quidem vitia suo genio servilia & turpia, hoc autem singulari modo. Hinc à sacris paginis & prifeis Patribus iure merito vocatur turpitudine. Cum Susanna ad tribunal Danielis innocens esset pronuntiata. Helcias & uxor eius laudaverunt Deum pro filia sua cum loachim marito eius, & cognatis omnibus; quia non esset in ea inventa res turpis. Præceptum Pauli est: Fornicatio, & omnis immunditia aut turpitudine, ne nominetur in vobis, sicut decet sanctos. Nec turpe solum, sed & servile vitium immunditia. Homo impurus, & libidinosus non nescit hęc talibus peccatis Dei gratiam perdi, pergit interim & peccat; non nescit cœlestem beatitudinem amitti, pergit tamen, & peccat; non nescit æternum se supplicium mereri, nihilominus pergit securus & peccat; nihil in seipsum habet imperi, neque hoc unum à se impetrat, ut sibi dicat: recede ab immunditiâ. En miserissimam sũs carnis mancipium! En bovem ut à diaolo se duci patiatur in macellum! Sapienter dixit Ambrosius: Nobilitas vera, Castitas. Ille dominus est, qui amantis non excepit faces, qui lenocinantis vincula non sensit.

Dei odium, diaboli gaudium lascivia. Ang. 10. 10. ser. 249. de temp. init. pag. 395.

Dei odium, diaboli gaudium lascivia. Qui Christo movere nauscam & horrorem, qui diabolo gratum spectaculum & tripudium cupit excitare, lascivia se dedat, & tam Deum habet inimicum, quàm amicum satanam. Quod Augustinus clarissime asserens: Vbi immunditia est corporis, inquit, ibi habitatio diaboli spiritus, qui maxime gaudet in iniquatione carnis nostra. Omnes immunditia Deo displicent. Castitas Angelica est vita, Castitas cum humilitate spiritus sancti reperitur habitationem, quam expellit immunditia libidinum. Illi miseri sunt, quorum corda sunt carnali concupiscentiâ polluta, quia æternas merguntur in penas.

Deus horret hominem libidinis ancillansem. Gen. c. 6. vers. 3.

Nauseat Deus (sic loquar) & horret, hominem libidinis ancillansem. Si Deus post filij ingressum in orbem, post latas Evangelij leges, post exhibitam castimoniam tot exempla, post innumeras ad pudicitiam exhortationes dixisset: Non permanebit spiritus meus in homine in æternam, quia caro est, nemo admodum mirari potuisset. Quod autem Deus vitium carnis tantopere averfatus, id Orbis initio, & sub ipsa nascentis primordia pronunciarit, hoc nemini non mirum videri potest. Sed præoccupare voluit Deus hominum mentes, & mature promulgare orbi potissimum istud: Homines carnales & spurcitiâ deditos non fero. Minas secutum est supplicium. Hinc orbem totum omnem humanam gentem libidinis involutam contactu aquis præfocavit. Hinc Sodoman, Gomorrhiam, Sebrim, Adamam, & Segor quinque nobilissimas, sed carnalibus vitiiis inquinatas civitates flammis hausit cœlestibus. Hinc electi populi tot sæpe millia ab hostibus trucidari voluit in vindictam lasciviæ: Nimirum Deus in carnis spurcitiâ aquis, ferro, flammis pugnat.

Pentapolis caelestis igne consumpta. Gen. c. 19. vers. 24.

Inmendabile peccatum vigiliæ carnis est.

Virgil. l. 6. Æneid. proptus suum.

§. II.

Inmendabile peccatum vitium carnis est. Quædam vitia, hoc autem maximum gangranam emulatur, magis magisque serpit, & novis semper auditibus se diffundit. Et quomodo persanetur ulcus, si ulcerosus omnia mox malagmata ab ulcere revellat? quomodo convalescat ægrotus, si pharmaca necefario sorbenda effundat? Ed reverà miseros mortales hoc vitium videtur deduxisse, ut omnem mali medicinam respuant, monitoribus asperni: Silete, ajunt, & hæc acerba omitite, vos ipsos inspicite, quisque

A suos manes patitur. Ita furdus canitur fabula. Spes nulla sanitatis est, cum etiam remedia spernantur. Experimentiam è bibliopolarum officinis sumere licebit. Sunt, qui ejusdem auctoris omnes emant scriptiones, eam solum nimis quàm sagaciter excludant, quæ incontinentiam & lascivos mores proferunt. Ab ipsis religiosis viris, feminisque subinde hi tales veluti strictioris disciplinæ libri repudiantur. O munde immunde, Insanabilis fractura tua, pessima plaga tua. Peccata carnalia pæne immedicabilia. Hinc Gregorius miranda narrans de quodam Stephano Eleemofynas, inquit, amaverat, sed vitis carnis perfectè non restiterat. Constat, quia idem Stephanus, postquam & infera loca vidit, & ad corpus rediit, perfectè vitam minimè correat. Hoc lascivæ vitio litati solenne est, nec cœlum, nec inferos curare, divinas, humanas leges in minimis ponere, calcare jura, monita omnia nauci habere. Homo libidinosus in apertas tartari fauces concitato cursu cæcus irruit. Desperata est plaga ejus. Vtique Iosephus dominæ rationes attulit, cur non debeat, non possit assentiri tam in probæ postulationi. Quid effecit? Malum irritatus sensit.

IV. idololatriæ supplicium libido & lascivia. Quid dici possit gravius? Idololatria noxarum gravissima hæc tamen in orbe nostro sæpius puniuntur turpitudine, ut malo maximo. Permittit Deus cæcas gentes ob crimen idololatriæ ac tantæ impietatis prolabi in probum turpitudinis & impuritatis, ut ipsos pæne cogere erubescere. Clarissime Tarcensis Paulus: Quia, inquit, cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam, ut contumelias afficiant corpora sua in semetipsis. Quid turpius? Hoc explicans Ambrosius: Quomam idololatria, inquit, principum & gravissimum delictum est, tantum & compensatio ejus horrenda, & presertim dida passio est. Propter quod, ait Paulus, hoc ipso quia simulacrorum cultores, ideo turpissime Veneris mancipia. Quisquis hanc rationem capit, pæne securus est ab hac peste. Sed quomodo Iosephus restitit tentatrici tam improbæ? Videmus, obsecro, periculossimum tentationem tentamenti.

1. Periculum fuit à juventute. Agebat tunc Iosephus annum vigesimum septimum. Nam anno ætatis decimo septimo fuit venditus, adusque undecimum servivit. Ætate tam floridâ non opus oleum affundere camino; à se ardet.

2. Aspectus Domine quotidianus, qui obrudebatur vel invito, blandi oculi, vel illecebrosa forma in oculis erant.

3. Verba dulcissima, admittis forsitan lachrymis, verba ponderosa, in invitatis aures instillabantur quodammodo fide.

4. Diuturnitas tentationis & importunitas, quæ non unum dumtaxat diem, hebdomadem aut mensem, sed annos sibi sumpfit, ut vel tandem castissimus juvenis animus expugnaretur.

5. Munuscula & dona, lautissimis promissis aucta. Nihil intentatum, nihil inausum Venus reliquit. Rinas quærît, si ocludantur januæ.

6. Fiducia latendi. Notæ sunt sceleratorum voces: Soli sumus, nemo resciet, parietes loquantur. Nemo arbiter, nemo proditor infidiatur.

7. Terrores ac minæ frequentes: Nisi assentiaris, Ioseph, certus tibi carcer, certa crux.

§. III.

Si tentationem tam robustam, tam multiplicem, tam diuturnam peniculationis cogitemus, animam & virtutem Iosephi nunquam satis mirabimur. Desunt hæc verba laudandæ tam constanti castimonie. Hanc

Hanc D. Chrysoſtomus iure merito extollens: Magis A
miror, inquit, Iosephum in hoc igne penitus illasum, quam
tres pueros in fornace Babylonica non combustos. Fuit e
Divi Dominici familia, qui etiam Dominicus au
diit, vir summe continentia: huic generosissime
certanti demones acclamantur: Vicisti, vicisti, quia
in igne fuisti & non aruisti. Idem acclamandum Iose
pho: Vicisti Ioseph, vicisti, quia tot flammam ex
tinxisti, tot incendia compeſcuisti. Quid nos Chri
stiani tot exemplis incitati, tot documentis eruditi?
non raro tentariuncula cedimus levissima.

Quibus ergo artibus vicit Iosephus, quibus nos vin
cemus, quas servabimus preceptiones? Compendio
cas hic fugero.

I. Timor Dei. Vbi nulla Numinis reverentia, ubi for
mido iudicii divini nulla, ibi minime secuta est pu
dicitia, ibi frustra sunt omnia. Quod optime Ter
tullianus dixit: Emendatio nulla, ubi nullus est me
tus. Illi procassissime tentatrici Ægyptia, Dii creve
runt in horto, cur eos timuisset? Verum Deum ti
muit Iosephus, & casto timore isto venera tenta
menta vicit. Ipsius animo assidue illud observabatur:
Deus videt; si peccas, Deus punit.

II. Fuga matura. Non fugit tantum Iosephus, sed
& pallium fugae testimonium reliquit. Apostoli,
Petrus, Paulus, Iacobus, alii, cum adversus dia
bolum, & vitia nos amant, illud identidem in
clamant, Resistite diabolo, resistite. Animum inva
dit ira? Resistite. Invidia mentem impugnat? Resis
tite. Avaritia & pecunia amor lacellit? Resistite.
Arrogantia supercilium erigit? Resistite. Acedia &
torpor depravat? Resistite. Libido & lascivia vel
licat? Hic aliud armorum genus capeſendum: Fuge
te, clamant, fugite; ita vociferatur Paulus: Fuge
te formationem. Ipsissima haec Augustini preceptio
est: Quid libidinem fugendam esse suggerimus, inquit, Apo
stolus Paulus evidenter ostendit: qui cum omnibus viris pra
dicaverit resistendum, dum contra libidinem loqueretur, non
dixit, Resistite, sed fugite fornicationem. Ergo contra li
bidinis imperum apprehende fugam, si vis obtinere victoriam.
Nec tibi verendum sit fugere, si castitatis palmam desideras
obtinere.

III. Finis consideratio. Quisquis libidinum insultus
pateris; vide, obsecro, quis patri tui sceleris sit finis.
Dummodo quis a seipso istud impetret, ut sibi ipse
dicat: Quid inde nascatur, cogita; quae poena hanc
culpam sequatur, respice. Libidini assentiris? Deum
capitalem tibi statuis hostem, animum diabolo trans
ferbis. Istius noxae reus moreris? In omnes aeterni
tates caelo excluderis; & corpus & animus aeternum
huent brevem & spurcam oblectatiunculam. Vis te ip
sum huc tormentorum praecipitare? Paucas mensis
guttulas tam caro vis emere? Vis datam Deo fidem
violare? Quid enim tibi noxae intulit, aut injurie, ut
illum tam graviter his spurciis laedas? Prius igitur
penam expendas, quam noxam audeas. Vide quid
sequatur. Revera libidinis initium continebit, qui
exitum considerabit. Sapienter & pie dixit Annæus:

Non sum tam ineptus, ut Epicuream cantilenam persequar,
vanos esse inferorum metus. At vero certe sunt tam inepti
& fatui homines libidinosi, ut quidquid dicatur de
inferorum incendiis, de suppliciis aeternis, omnia il
lis sint somnia & fabulae. Non sine causa tam inge
nuis Augustinus: Quanta iniquitas, inquit, &
quam lugenda perversitas, ut animam, quam Christus sangui
ne suo redemit, luxuriosus quisque propter unius momenti dele
tationem libidinis diabolo vendat. Vere enim nimium plan
genda & miseranda conditio est, ubi cito praeerit, quod dele
tat, & per diabolum in cruce manet, quod sine sine cruciat.
Libidinis impetus momento transiit, & opprobrium infelicis
anima semper permanet.

IV. Intuitus exemplorum. Si Iosephus alium ante se
Iosephum tam strenue pro pudicitia certantem ha
buisset, tam grande mirum castitatis defensionem non
fuisse. Sed nulla illum aram abbat exempla: Primus
fuit, Phoenix fuit in Ægypto. Nos innumeris omnis
sexus exemplis amantur ad eandem virtutis pugnas.
Tot casti juvenes, tot pudicae virgines maluerunt
mori, quam turpe quid facere aut mori, aut etiam
solo animo succumbere turpitudini. Quid dicis ad
haec Christiane, quid ais impure? Tu non poteris,
quod isti & istae? Sed Christianam generalitatem taceo.
Iudex supremus orbis fatali die per ipse idolo
latras Christianorum libidines damnabit. Spurinae,
Democriti, Scipiones, alii terribilem incurient pu
dorem pessundatae verecundiae reis. Cum Spurina
suam formam animadverserit esse illicitum ad inho
nesta, oris decorem vulneribus condidit; maluitque
tantam elegantiam, quam minimam verecundiae ja
cturam facere. Democritus oculos licentiosos eva
gari, nec redire sine foedis cogitationibus deprehen
dens, seipsum oculis privavit, ut potius esset caecus,
quam impudicus. P. Scipio Africanus captivam vir
ginem, ob formae excellentiam aevi sui miraculum,
nec quidem ad oculos voluit admittere, ut eam, in
quit, Gellius, nec suis quidem oculis contingeret, ne
scilicet a libidine vincere ur, qui tot civitates expu
gnasset. O Spurina, o Democrite, o Scipio, o vos tot
alii homines verecundissimi, quam turpes reperien
tur Christianorum plurimi vobis collati? Tam fa
pienter, quam religiose dixit Tullius orator: Graves
dominae cogitationum libidines insinuat quaedam cogunt, atque
imperant, quae quia expleri ac satuari nullo modo possunt, ad
omne facinus impellunt, quos illecebris suis incendunt. Haec
aliter nec Hieronymus aliquis nec Chrysoſtomus
dixerit. Hoc Ethnici, quid nos Christiani dicere ha
bemus, aut scribere?

Balduinus Orientis Imperator, vici continentissi
mus, quod Nicetas memorat, nec una solum exi
mius virtute, frequens in precibus & ardens, afflictis
proutissimus, aequo animo auduit suae sententiae adver
santes, absente conjugee nec aspexit quidem ullam fem
inam, bis quavis hebdomade proclamari sui fit: Ne
quis in Palatina domo dormiret, qui alienam feminam
attigisset. In cogitationes nihil sibi esse juris testatus;
se facere, quod posset, divino tribunali arcana cor
dis relinquenda. O quam pulchra & casta generatio cum
claritate! immortalis est enim memoria illius: quoniam
apud Deum nota est, & apud homines. In perpetuum corona
ta triumphat, incommutabilem certaminum primum vin
cens. Vivunt Iosephi, vivunt Balduini, vivunt aeterna
sui memoria tot homines casti. Sed Balduino non
inparis virtutis feminam jungamus.

Cameraensis proepiscopus Thomas hoc castimo
niae admirandum narrat. Elisabetha de Wans femi
na ad omnem sanctimoniam exulta, annum unum
egit in conjugio, sed virgo. Alio dein convertit eu
ras, & Christo servire cepit, quem de cruce pendens
tem visa sibi est semper videre: ita quidem ut quoties
cumque sequior cogitatio animum vellicaret, sua manu
Christus praecordia illius tegeret, velut hostem ar
ceret. Haec certe manus & oculos Iosephi & pedes
protegit. Hinc Ioseph turris Veneri & omnibus il
lius Cupidinibus inexpugnabilis. Hinc illae voces ce
dro & auro imprimenda: Quomodo pessimum hoc malum
facere, & peccare in dominum meum.

O Iosephi, Ioseph, supremam die iudicii, Christia
norum quanti ad tuam castimoniam eubescunt?
Tu nullum habebas, quod imitareris exemplum,
solum secutus rationem acerrime defendisti pud
icitiam: Nos autem tot accendimur exemplis, tot
exhortationibus erudimur, tot urgemur monitis;

4. Torcius
exemplo
Ioseph
castitatis
defensa
primus
Phoenix
in Æ
gypto.

Gell. l. 6.
Noct. Attic.
c. 8. mihi
pag. 217.

Cic. l. 6. fra
dominae cogitationum
libidines insinuat
quaedam cogunt,
atque imperant,
quae quia expleri
ac satuari nullo
modo possunt, ad
omne facinus
impellunt, quos
illecebris suis
incendunt. Haec
aliter nec Hieronymus
aliquis nec Chrysoſtomus
dixerit. Hoc Ethnici,
quid nos Christiani
dicere habemus,
aut scribere?

Paradig
mata con
tinenciae
in Baldui
no Orient
tis Imp.

Sep. c. 4.
v. 1. & 2.

Cambrat.
lib. 2. Anam
cap. 50.
p. 4. 5. 6.
In Elisa
betha de
Wans.

Gen. c. 39.
vers. 9.

tot præceptionibus instruimur, tot subsidiis iu-
 mur, tot Dei precibus terremur, tot Dei promissis eri-
 gimus, tot stringimur legibus, & tamen contempto-
 res horum omnium pudicitiam toties tam turpiter
 violamus; non raro moribus in speciem sancti, cogi-
 tationibus impurissimi. Altissimè infigendum est ani-
 mo, quod dixit Seneca: *Quid est præcipuum in rebus hu-*

manis? Animus luxuria non adversus tantum, sed & infestus.
tural. quasi. Fugite fornicationem, fugite, fugite. Qui colubrum
presat. mibi
pag. 708. ubi
divina prorsus
instillat
documenta.

CAPUT V.

Iosephus falsò accusatur, & in carcerem mittitur.

Cumque vidisset mulier vestem in manibus suis, & se esse
 conceptam, vocavit ad se homines domus sua, & ait
 ad eos: *Est, introduxit virum Hebræum, ut illuderet nobis: in-*
gressus est ad me, ut eiret mecum: cumque ego succlamas-
sem, & audisset vocem meam, reliquit pallium, quod tene-
bam, & fugit foras. In argumentum ergo fidei reverentum pal-
lium ostendit marito reverenti domum. Et ait: Ingressus est
ad me servus Hebræus, quem adduxisti, ut illuderet mihi;
cumque audisset me clamare, reliquit pallium, quod tenebam,
& fugit foras. His auditis Dominus & nimium credulus ver-
bis conjugis, iratus est valde, tradiditq; Ioseph in carcerem,
ubi vincit regis custodiebatur, & erat ibi clausus.

Iosephus apud Putipharem accusatur.

Egyptia mulier, Putipharis conjux, famuli vir-
 tutem, sui contemptum interpretata, pallium, quod
 impudica invaserat, marito exhibuit, velut certum
 scævitæ conjugalis fidei argumentum, simulque
 famulum innocentissimum accusans: Vide, inquit,
 marite mi, qualem servum conduxeris. Homo ille
 Hebræus, homo nequissimus huc intro, ut dominae
 suæ vitium offerret. At ego solis clamoribus pudici-
 tiam defendi posse arbitrata, excivi huc domestico-
 cos. At ille territus, quod expeditior se hinc proripe-
 ret, fugæ impedimentum reliquit pallium. Et en vel
 ipsi oculis fidem facio. *His auditis Putiphar, fallaciis*
improbissimæ uxoris, nimium credulus, mox horren-
dum excandescens in Iosephum, in regium carce-
rem iussit eum abripi, suo tempore pro meritis ple-
ctendum.

Novem manipuli, seu moneta.

Complures hîc manipulos habemus, quos colli-
 gamus. Singuli singulas desiderant disertationes.
 Nos quidem ordine omnes, sed breviter, summatim-
 que describemus, singulos ad compendium posituri.

§. I.

Impudicus amor non est amor, sed odium. Affectus
 cupidinei sunt prorsus indigni, quos honestissi-
 mum amoris nomen concederet. Nobilissimus at-
 que sanctissimus est affectus Amor. Neque hoc nomen
 libidini tribuendum. Nam quid est amare? Alteri
 bene velle. At qui impuris in alium ardet affectibus,
 non alteri bene vult, sed sibi. Animum suum exsatu-
 rare, cupiditatem explere cupit. Ab exemplo, quod
 narramus, res liquet: *Egyptia hæc lupa, Putipha-*
ræa, certè non sui famuli felicitatem, sed suam quæ-
sivit voluptatem, sibi suoque genio voluit gratificari:
ubi lasciva cupiditas non successit, insanire cœpit, &
vociferari: Hebræo carcer, servo crux, Iosepho ma-
lum maximum. Numquid hoc amoris fuit? Sibi bene
voluit nequissima, non alteri. Libidinis impetus
cæci & furiosi. Quod Ambrosius luculentè testatus:
Perturbatâ mente, ait, latius se ac longius fundit ap-
petitus, & tamquam efferato impetu, frenos ratio-
nis suscipit. Hispaniæ Rex Rodericus Cavam jam
Comitis Iuliani filiam vitando perdidit Hispanias. Ipse

1. Impudicus amor non est amor, sed odium.

A in prælio cæsus perit, cadaver ejus nusquam, sed
 fuis, corona, calceus & equus ad flumen sunt inven-
 ta. Epitaphium illi hoc scriptum: *Hic jacet ulti-*
mus Rex Gothorum. Memoria ejus in omni ore
amarelsat, & nomen ejus in æternum putrefcat. Li-
bidinis impetus furiosus, cæcus, nimis quàm ex-
tiosus.

II. Hostis est quisquis ad peccandum invitatur. Amicus
 Plato, amicus Socrates, sed magis amica veritas. Ro-
 gaverat Periclem amicorum quispiam, ut patrocinii
 aliquid suggereret ad palliandum figmentum. Huic
 Pericles sine furo: *Amicus sum, inquit, sed usque ad*
aras: Quamdiu nil contra jus salve à me petis, tam-
diu amicum habebis; sin autem injuriæ me cupias
esse patronum; experieris adversarium. Ita quisvis
Christianorum dicat: Quamdiu herus meus, aut he-
ra, cognati aut amici, sorores aut fratres mei, nihil
à me petunt, quod Deo, quod rationi aut conscien-
tia adversetur, tamdiu gratificari conabor pro vir-
tibus; sin autem quidquam postulent, quod Deum,
& conscientiam lædat, hîc ego nec dominum nec
dominam; non cognatos non amicos, non fratres,
non sorores vel hilum curo; hostes fumus: hostis est
quisquis ad peccandum hortator est. Ita Iosephus
dixerit: Non agnosco dominam, non audio heram,
quæ flagitium suadet, famularum postremissima,
malescarum prima est, quæ malum tam grande au-
det imperare. Non obsequor.

Cum Moses lascivientes choreas ad aurei vituli
 pyramidem spectaret: *Si quis est Domini, proclamat,*
jungatur mihi. Et ingenti manu collecta: Expedite,
inquit, gladios, & irruite in castra, hæc dicit Domi-
nus Deus Israël: Occidat unusquisque fratrem & ami-
cum, & proximum suum. Factum strenue, quod impe-
ratum fuerat à Mose. Et cæsi sunt eâ die triginta tri-
millia hominum. Copiosam hanc cædem laudans Mo-
ses: Consecrâstis, inquit, manus vestras hodie Domino,
unusquisque in filio & in fratre suo, ut deret vobis benedictio.
 Non amicus est Iosepho; non ulli homini probò,
 quisquis inimicus est Deo.

III. Virtus in afflictione clarior. Eleganter dixit Ber-
 nardus: *Stella in nocte lucent, in die latent; sic vera virtus, quæ*
sepe in prosperis non apparet, eminet in adversis. Quis Iobi
virtutes nosset, ni cas afflictionis æstus aperuisset.
 Nervus belli pecunia, virtutis ærumna. Iosephi virtus
 nunquam aded eminisset, ni prius tot adversis con-
 flictata fuisset: Iosephus ipse nunquam ad illud fasti-
 gii ascendisset, nisi eum prius ærumna multiplex de-
 pressisset. Vera virtus in adversis eminet, virefcit vul-
 nere virtus. Iosephum seva fratrum invidia, falsa domi-
 ne accusatio, diuturna carceris injuria, in solium eve-
 xerant, & iusserunt esse Proregem Ægypti. Titulus lon-
 gè speciosissimus, nomen prorsus augustissimum est,
Salvator mundi. Ambis hos titulos Iosephe? Impetrabis
 prius tamen abiciendus es in foveam, trahendus in
 servitutum, rapiendus in carcerem, accusandus adul-
 terii tentati, collocandus inter fures & homicidas:
 Prius tibi toleranda sunt plurima. Necesse est tua vir-
 tus antè in adversis eniteat, quàm in prosperis ful-
 geat. Enituit & fulsit utrimque. Quod Ambrosius di-
 laudans: *Ioseph, inquit, humilis usque ad servitutem, ve-*
recundus usque ad fugam, patiens usque ad carcerem, remis-
or injuria usque ad remunerationem. Hic Dei mos est
suos è tenebris in lucem educere, & è stercore erigere
pauperem, ut collocet eum cum principibus populi sui.

§. II.

IV. Virtuti semper in acie standum. Non dormit vera
 virtus, sed vigilat & excubat, ut cum opus
 intrepida se det in hostis conspectum. Iosephum jam
 confiderate: *Neminem habet amicum; desertissimus*